# הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמו תמז

**ג** [ג]גַּבּוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהָיָה סָמוּךְ לְגַבּוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְנִתְגַּלְגֵּל הֶחָמֵץ מִגַּבּוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי לְגַבּוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, (ט) הֲרֵי זֶה דּוֹחֲפוֹ (י) בְּקָנֶה. וְאִם הָיָה בְּשַׁבָּת אוֹ בְּיוֹם טוֹב, כּוֹפֶה עָלָיו כֵּלִי, (יא) (דְּאָסוּר לְטַלְטְלוֹ בְּיוֹם טוֹב וְשַׁבָּת): **ד** [ד]מָצָא פַּת בְּפֶסַח בְּבֵיתוֹ (יב) וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אִם הוּא חָמֵץ אוֹ מַצָּה, * מַתִּר אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה, דְּאָזְלִינַן (יג) בָּתַר (ו) בַּתְרָא. * וְאִם הוּא מְעֻפָּשׁ הַרְבֵּה, שָׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְהִתְעַפֵּשׁ כָּל כָּךְ מִשְּׁנִכְנַס הַפֶּסַח, אָז וַדַּאי הוּא חָמֵץ. וְאִם עָבְרוּ מִימֵי הַפֶּסַח שֶׁנּוּכַל לְתְלוֹת שֶׁנִּתְעַפֵּשׁ מִשֶּׁנִּכְנַס הַפֶּסַח עַד עַתָּה, אִם אָנוּ נוֹהֲגִים לֶאֱפוֹת בְּפֶסַח פַּת חַם בְּכָל יוֹם תּוֹלִין לְהָקֵל אֲפִלּוּ הוּא מְעֻפָּשׁ הַרְבֵּה, שֶׁאָנוּ תּוֹלִים לוֹמַר בְּכָל יוֹם אָפָה פַּת חַם וּנְתָנוּ עָלָיו וּלְפִיכָךְ הִרְבָּה לְהִתְעַפֵּשׁ:

ג [ג] הריב"ש בְּתְשׁוּבָה (סי' תא) בְּשֵׁם הָרִי"ץ גַּאוּת. ד שָׁם בַּגְּמָרָא ז' (ע"א).

א מֵימְרָא דְּרָבָא פְּסָחִים ל' (ע"א). ב הִסְכָּמַת רֹב הַפּוֹסְקִים וְכָתַב רַמְב"ם בְּפֶרֶק ט"ו מֵהִלְכוֹת מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת (ה"ט) מְשׁוּם דְּהָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְתִירִין וְרֹאשׁ בְּשֻׁלְחֲנֵי עֲבוֹדָה זָרָה (סי' כט-ל) כָּתַב דְּחָמֵץ דִּלְא בְּדִילֵי מְנֵיהּ כֵּלֵי שְׁתָּא הֶחְמִירוּ בּוֹ.

## תמז דִּינֵי תַּעֲרֹבֶת חָמֵץ בְּתוֹךְ הַפֶּסַח. וּבוֹ י"ב סְעִיפִים:

**א** (א) [א]חָמֵץ בְּפֶסַח אוֹסֵר תַּעֲרֹבְתּוֹ בֵּין בְּמִינוֹ בֵּין שֶׁלֹּא בְּמִינוֹ (ו) (ב) * [ב]בְּמַשֶּׁהוּ, אֲפִלּוּ

## בֵּאוּר הַלָּכָה

**לִשְׁאֹל עָלָיו אֵיזֶה שְׁאֵלַת חָמֵץ וְהַמּוֹרֶה הוֹרֶה לְאִסּוּר, דִּכְרוּ בָּזֶה הָאַחֲרוֹנִים אִם מֻתָּר לוֹ לְהוֹלִיכוֹ לְבֵיתוֹ כְּדֵי לְכָפּוֹת עָלָיו כֵּלִי אוֹ צְרִיךְ לִזְרֹק אוֹתוֹ תֵּכֶף מִיָּדוֹ,** עַיֵּן בְּחק יַעֲקֹב (סק"ד) וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ד) וּבְבֵית מֵאִיר (ס"א בהג"ה), **וְהַנִּרְאֶה דְּאִפְלּוּ אִם נִימָא דְּמֻתָּר לוֹ לְטַלְטֵל בַּחֲזָרָה כֵּיוָן שֶׁהוּא כְּבָר בְּיָדוֹ וְשִׁמְּתְחִלָּה טִלְטְלָהּ בְּהֶתֵּר וּבְרְשׁוּת, וּכְהֶהְיֵה דְּלְעִיל סִימָן רס"ו (ס"ב) וְסִימָן ש"ח סָעִיף ג', מִכָּל מָקוֹם אֵין לוֹ לְהוֹלִיכָהּ לְבֵיתוֹ אֶלָּא לְבֵית הַכְּפָא, וְלֹא הִתִּירוּ בְּכִפִּית כֵּלִי אֶלָּא מְשׁוּם דְּלֹא אִפְשָׁר לְטַלְטֵל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא שֶׁכְּבָר טִלְטְלוֹ הָכִי מְטַלְטְלָהּ,** וְכֵן מְשֻׁמָּע מֵאֵלִיָּה רַבָּה בְּסוֹף דְּבָרָיו:

**ד** * **מַתִּר אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה דְּאָזְלִינַן בָּתַר בַּתְרָא.** הָרִי"ף וְהָרַמְב"ם וְהָרֹא"ש הִשְׁמִיטוּ דִּין זֶה לְגַמְרֵי, וְעַיֵּן בְּאַחֲרוֹנִים שֶׁנִּדְחֲקוּ בָּזֶה. **וְהִנֵּה בְּפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל** שֶׁכְּתָבוּ (ו. ד"ה פת) אֲשֶׁר יָצָא בָּעֵת לְאוֹר בְּעֻזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ **כָּתַב לְהַדְיָא כְּהַאי סוּגְיָא שֶׁכָּל עִקַּר דִּין זֶה הוּא רַק אַלְאַחַר הַפֶּסַח** עַיֵּן שָׁם, וּמִזֶּה נִטְעֲמוּ דְּעַל תּוֹךְ הַפֶּסַח שֶׁהוּא בְּכָרֵת לֹא הָרֵי מְקִלִּינַן כְּלַל הַאי לָאֵכֹל דָּבָר שֶׁהוּא חֲשַׁשׁ חָמֵץ גָּמוּר, רַק בִּלְאַחַר הַפֶּסַח שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן, וְאַפְלּוּ לְמַאן דְּאָמַר שֶׁהוּא מִדְּאוֹרַיְתָא עַל כָּל פָּנִים אֵין בּוֹ כָּרֵת לְכָלֵי עָלְמָא, וְאֶפְשָׁר דְּמִשּׁוּם טַעַם זֶה הִשְׁמִיטוּ הָרִאשׁוֹנִים דִּלְא הָיָה בְּרִירָא לְהוּ דָּבָר זֶה. [א]**וּלְמַעֲשֶׂה בְּוַדַּאי אֵין לְהָקֵל בְּתוֹךְ הַפֶּסַח** כְּנֶגֶד הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל שֶׁכָּל דִּבְרֵיהֶם הֵם דִּבְרֵי קַבָּלָה:

* **וְאִם הוּא מְעֻפָּשׁ הַרְבֵּה. מִשְּׁמַע שֶׁאִם הוּא מְעֻפָּשׁ מְעַט תְּלִינַן לְהָקֵל שֶׁנִּתְעַפֵּשׁ בְּיוֹם וְיוֹמַיִם מִימֵי הַפֶּסַח, [וּמַה שֶּׁכָּתַב וְאִם עָבְרוּ מִימֵי הַפֶּסַח** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁעָבְרוּ יָמִים הַרְבֵּה מִימֵי הַפֶּסַח], וְעַיֵּן הֵיטֵב בַּמָּגֵן אַבְרָהָם (שם):

**א** * **בְּמַשֶּׁהוּ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ב) מַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן בִּפְרִי מִגְדִּים (א"א ריש הסי') **שֶׁכָּתַב דִּלְעִנְיַן לְמִכֹּר לְעַכּוּ"ם חוּץ מִדְּמֵי אִסּוּר שָׁבוּ, אַף דְּאָנוּ נוֹהֲגִין לְהַחְמִיר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְ"א בְּהַגָּ"ה, מִכָּל מָקוֹם אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּאַף הֵיכָא דְּאֵיכָא חַד צַד לְהָקֵל מֻתָּר לִמְכֹּר לְעַכּוּ"ם עַיֵּן שָׁם:**

## בֵּאוּר הַלָּכָה

**לִשְׁאֹל עָלָיו אֵיזֶה שְׁאֵלַת חָמֵץ וְהַמּוֹרֶה הוֹרֶה לְאִסּוּר, דִּכְרוּ בָּזֶה הָאַחֲרוֹנִים אִם מֻתָּר לוֹ לְהוֹלִיכוֹ לְבֵיתוֹ כְּדֵי לְכָפּוֹת עָלָיו כֵּלִי אוֹ צְרִיךְ לִזְרֹק אוֹתוֹ תֵּכֶף מִיָּדוֹ,** עַיֵּן בְּחק יַעֲקֹב (סק"ד) וּבְאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ד) וּבְבֵית מֵאִיר (ס"א בהג"ה), **וְהַנִּרְאֶה דְּאִפְלּוּ אִם נִימָא דְּמֻתָּר לוֹ לְטַלְטֵל בַּחֲזָרָה כֵּיוָן שֶׁהוּא כְּבָר בְּיָדוֹ וְשִׁמְּתְחִלָּה טִלְטְלָהּ בְּהֶתֵּר וּבְרְשׁוּת, וּכְהֶהְיֵה דְּלְעִיל סִימָן רס"ו (ס"ב) וְסִימָן ש"ח סָעִיף ג', מִכָּל מָקוֹם אֵין לוֹ לְהוֹלִיכָהּ לְבֵיתוֹ אֶלָּא לְבֵית הַכְּפָא, וְלֹא הִתִּירוּ בְּכִפִּית כֵּלִי אֶלָּא מְשׁוּם דְּלֹא אִפְשָׁר לְטַלְטֵל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא שֶׁכְּבָר טִלְטְלוֹ הָכִי מְטַלְטְלָהּ,** וְכֵן מְשֻׁמָּע מֵאֵלִיָּה רַבָּה בְּסוֹף דְּבָרָיו:

**ד** * **מַתִּר אֲפִלּוּ בַּאֲכִילָה דְּאָזְלִינַן בָּתַר בַּתְרָא.** הָרִי"ף וְהָרַמְב"ם וְהָרֹא"ש הִשְׁמִיטוּ דִּין זֶה לְגַמְרֵי, וְעַיֵּן בְּאַחֲרוֹנִים שֶׁנִּדְחֲקוּ בָּזֶה. **וְהִנֵּה בְּפֵרוּשׁ רַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל** שֶׁכְּבָר נִתְבָּאֵר לְעֵיל בְּסִימָן תל"ג (ס"ד). **כָּתַב לְהַדְיָא כְּהַאי סוּגְיָא שֶׁכָּל עִקַּר דִּין זֶה הוּא רַק אַלְאַחַר הַפֶּסַח** עַיֵּן שָׁם, וּמִזֶּה נִטְעֲמוּ דְּעַל תּוֹךְ הַפֶּסַח שֶׁהוּא בְּכָרֵת לֹא הָרֵי מְקִלִּינַן כְּלַל הַאי לָאֵכֹל דָּבָר שֶׁהוּא חֲשַׁשׁ חָמֵץ גָּמוּר, רַק בִּלְאַחַר הַפֶּסַח שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן, וְאַפְלּוּ לְמַאן דְּאָמַר שֶׁהוּא מִדְּאוֹרַיְתָא עַל כָּל פָּנִים אֵין בּוֹ כָּרֵת לְכָלֵי עָלְמָא, וְאֶפְשָׁר דְּמִשּׁוּם טַעַם זֶה הִשְׁמִיטוּ הָרִאשׁוֹנִים דִּלְא הָיָה בְּרִירָא לְהוּ דָּבָר זֶה. [א]**וּלְמַעֲשֶׂה בְּוַדַּאי אֵין לְהָקֵל בְּתוֹךְ הַפֶּסַח** כְּנֶגֶד הָרַבֵּנוּ חֲנַנְאֵל שֶׁכָּל דִּבְרֵיהֶם הֵם דִּבְרֵי קַבָּלָה:

* **וְאִם הוּא מְעֻפָּשׁ הַרְבֵּה. מִשְּׁמַע שֶׁאִם הוּא מְעֻפָּשׁ מְעַט תְּלִינַן לְהָקֵל שֶׁנִּתְעַפֵּשׁ בְּיוֹם וְיוֹמַיִם מִימֵי הַפֶּסַח, [וּמַה שֶּׁכָּתַב וְאִם עָבְרוּ מִימֵי הַפֶּסַח** רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁעָבְרוּ יָמִים הַרְבֵּה מִימֵי הַפֶּסַח], וְעַיֵּן הֵיטֵב בַּמָּגֵן אַבְרָהָם (שם):

**א** * **בְּמַשֶּׁהוּ.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ב) מַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הָאַחֲרוֹנִים, וְעַיֵּן בִּפְרִי מִגְדִּים (א"א ריש הסי') **שֶׁכָּתַב דִּלְעִנְיַן לְמִכֹּר לְעַכּוּ"ם חוּץ מִדְּמֵי אִסּוּר שָׁבוּ, אַף דְּאָנוּ נוֹהֲגִין לְהַחְמִיר כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הָרַמְ"א בְּהַגָּ"ה, מִכָּל מָקוֹם אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּאַף הֵיכָא דְּאֵיכָא חַד צַד לְהָקֵל מֻתָּר לִמְכֹּר לְעַכּוּ"ם עַיֵּן שָׁם:**

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

מָצָא חָמֵץ בְּיוֹם טוֹב שֶׁנִּי אֵינוֹ כּוֹפֶה עָלָיו אֶת הַכֵּלִי, אֶלָּא יוֹצִיאֶנּוּ וִיבַטְּלֶנּוּ מִיָּד. וְהוּא הַדִּין אִם מָצָא בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁצָּרִיךְ לְכָפּוֹת עָלָיו כֵּלִי, יַעֲמֹד כֵּן עַד הַלַּיְלָה, וּכְשֶׁיֵּצֵא יוֹם טוֹב שֵׁנִי יְבַטְּלֶנּוּ. וְעַיֵּן בְּשַׁ"ג סִימָן ש"ח סָעִיף קָטָן (י"ז) [י"ח] דְּשָׁם פְּסַק דְּמַתִּר לְגָרֵר דָּבָר הַמֻּקְצֶה עַל יְדֵי סַכִּין מִן הַמַּפָּה עַיֵּן שָׁם וְצָרִיךְ עִיּוּן: **ד** (ו) **בָּתַרְא.** אֲפִלּוּ מָצָאוֹ בְּגֻמָּא נַמִּי שְׁרֵי דְּמִסְתָּמָא בְּדִקָּה בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר. אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ חֲרִיץ הַמַּכְשֶׁה בְּקַרְשֵׁי הַתֵּבָה. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו):

**א** (ו) **בְּמַשֶּׁהוּ.** מִדְּאוֹרַיְתָא הָוֵי חָמֵץ כְּשֶׁאָר אִסּוּרִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ שֶׁאֵינָן אוֹסְרִין תַּעֲרֹבְתָן אֶלָּא כְּדֵי לִתֵּן טַעַם בַּתַּעֲרוֹבוֹת, דְּהַיְנוּ עַד כַּיּוֹצֵא בָּזֶה בְּסִימָן תמ"ז, אֲבָל מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים הֶחְמִירוּ בּוֹ כַּיּוֹצֵא בָּזֶה בְּכָל מָקוֹם, וְהוּא הַדִּין לְכָל מִינֵי חָמֵץ, וְכֵן הוּא בְּדִילֵי מְנֵיהּ כֵּלֵי שְׁתָּא. וְכָתַב הָרַב בְּתְשׁוּבָתוֹ סִימָן כ"ח, הֵיכָא דְּאֵיכָא עוֹד צַד לְהָקֵל אֶפְשָׁר לִסְמֹךְ עַל מַה שֶּׁכָּתַב הַפַּרְדֵּסִי (פ"ב סי' תקסח) דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ אִשְּׁאִלְתּוֹת (פרי' צו שאילתא פ) *) וְיֵשׁ לְהָקֵל וּלְבַטֵּל חָמֵץ בְּשִׁשִּׁים כְּמוֹ

*) הֵבִיאוּ הַתּוֹסְפוֹת בְּפְסָחִים ל' עַמּוּד א', דִּבּוּר הַמַּתְחִיל אָמַר רָבָא כו'.

שֶׁלֹּא לְשָׁרְפוֹ רַק יְטִילֶנּוּ לַיָּם אוֹ לְבֵית הַכִּפָּא, וְאִם אֶפְשָׁר יַעֲשֶׂה עַל יְדֵי עַכּוּ"ם. אַחֲרוֹנִים. וְחק יַעֲקֹב (סק"ה) כָּתַב דְּוַקָא בִּדְלֹא בְּשֵׁל אוֹ נִתְחַמֵּץ תּוֹךְ פֶּסַח, דְּאָז לְדַעַת הָרַבָּה פּוֹסְקִים אַף בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּסָעִיף קָטָן זֶה, עַל כָּל פָּנִים אֶפְשָׁר לְסִמֹּךְ עֲלֵיהֶם בְּיוֹם טוֹב שֵׁנִי וְעַל יְדֵי טִלְטוּל לַיָּם אוֹ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם, אֲבָל בִּשְׁאָר יָמִים בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתַב בְּשִׁירֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"א), וְכֵן כָּתַב בַּ"ח (ס"ב) דְּאֵין חִלּוּק בֵּין יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן לְשֵׁנִי אִם אֵינוֹ חָמֵץ גָּמוּר. וְאִם נִמְצָא תַּעֲרֹבֶת חָמֵץ בִּשְׁבִיעִי שֶׁל פֶּסַח, יְבַעֲרוֹ עַל יְדֵי טִלְטוּל לַיָּם אוֹ לְרוּחַ אוֹ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם, דְּאִם יַשְׁהִנּוּ עַד שֶׁנִּכְנַס יוֹם אַחֲרוֹן שֶׁל פֶּסַח יְהֵא מֻתָּר לְהַשְׁהוֹתוֹ וְנִמְצָא שְׁאוֹר חוֹזֵר לְהָתֵּרוֹ. בַּ"ח (שם) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) וְחק יַעֲקֹב (סק"ו)

**ג** [ג] הריב"ש בְּתְשׁוּבָה (סי' תא) בְּשֵׁם הָרִי"ץ גַּאוּת. ד שָׁם בַּגְּמָרָא ז' (ע"א).

א מֵימְרָא דְּרָבָא פְּסָחִים ל' (ע"א). ב הִסְכָּמַת רֹב הַפּוֹסְקִים וְכָתַב רַמְב"ם בְּפֶרֶק ט"ו מֵהִלְכוֹת מַאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת (ה"ט) מְשׁוּם דְּהָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְתִירִין וְרֹאשׁ בְּשֻׁלְחֲנֵי עֲבוֹדָה זָרָה (סי' כט-ל) כָּתַב דְּחָמֵץ דִּלְא בְּדִילֵי מְנֵיהּ כֵּלֵי שְׁתָּא הֶחְמִירוּ בּוֹ.

## בְּאֵר הֵיטֵב

וְעַיֵּן סִימָן תס"ז סָעִיף י'. וְהַגָּאוֹן הַרַ"ש מִפְּרָאג לֹא פָּסַק כְּפִ"ח בְּזֶה: **ג** (ה) **לְטַלְטְלוֹ.** פֵּרוּשׁ אַף עַל יְדֵי דְּחִיפָה בְּקָנֶה עַיֵּן ט"ז סִימָן ש"ו סָעִיף קָטָן ב'. וְעַיֵּן בְּשַׁ"ז סִימָן ש"ח סָעִיף קָטָן (י"ז) [י"ח] דְּשָׁם פָּסַק דְּמֻתָּר לְגָרֵר דָּבָר הַמֻּקְצֶה עַל יְדֵי סַכִּין מִן הַמַּפָּה עַיֵּן שָׁם וְצָרִיךְ עִיּוּן: **ד** (ו) **בָּתַרְא.** אֲפִלּוּ מָצָאוֹ בְּגֻמָּא נַמִּי שְׁרֵי דְּמִסְתָּמָא בְּדִקָּה בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר. אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ חֲרִיץ הַמַּכְשֶׁה בְּקַרְשֵׁי הַתֵּבָה. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו):

**א** (ו) **בְּמַשֶּׁהוּ.** מִדְּאוֹרַיְתָא הָוֵי חָמֵץ כְּשֶׁאָר אִסּוּרִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ שֶׁאֵינָן אוֹסְרִין תַּעֲרֹבְתָן אֶלָּא כְּדֵי לִתֵּן טַעַם בַּתַּעֲרוֹבוֹת, דְּהַיְנוּ עַד כַּיּוֹצֵא בָּזֶה בְּסִימָן תמ"ז, אֲבָל מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים הֶחְמִירוּ בּוֹ כַּיּוֹצֵא בָּזֶה בְּכָל מָקוֹם, וְהוּא הַדִּין לְכָל מִינֵי חָמֵץ, וְכֵן הוּא בְּדִילֵי מְנֵיהּ כֵּלֵי שְׁתָּא. וְכָתַב הָרַב בְּתְשׁוּבָתוֹ סִימָן כ"ח, הֵיכָא דְּאֵיכָא עוֹד צַד לְהָקֵל אֶפְשָׁר לִסְמֹךְ עַל מַה שֶּׁכָּתַב הַפַּרְדֵּסִי (פ"ב סי' תקסח) דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ אִשְּׁאִלְתּוֹת (פרי' צו שאילתא פ) *) וְיֵשׁ לְהָקֵל וּלְבַטֵּל חָמֵץ בְּשִׁשִּׁים כְּמוֹ

*) הֵבִיאוּ הַתּוֹסְפוֹת בְּפְסָחִים ל' עַמּוּד א', דִּבּוּר הַמַּתְחִיל אָמַר רָבָא כו'.

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (מ) אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ג) וְחק יַעֲקֹב (סק"ה) וּמְקוֹר חַיִּים (חי' סק"ד) וְחֶמְדַּ מֹשֶׁה (ס"ג) וְהַגְּרַ"ז (ס"ו):

---

**לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א]** ובשו"ע הרב (ס"ח) כתב כשו"ע שמותר באכילה תוך הפסח.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

# הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמז

(ג) [ב] **בַּהֲנָאָה.** הַגָּהּ: וְצָרִיךְ לִשְׂרֹף הַכֹּל, (ג) וְלֹא סַגִּי בְּפִדְיוֹן דְּמֵי הֶחָמֵץ (ג) וְלִמְכֹּר הַשְּׁאָר (מרדכי פרק קמא דפסחים (סי׳ תקלג וע״ע פ״ג סי׳ תקג) ופסקי מהרא״י (תרומת הדשן) סימן קסד ותשובת מהר״י ברי״ן). מִיהוּ (ד) כֵּלִים (ד) [ד] שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהֶם מֻתָּרִים לְאַחַר הַפֶּסַח וְאֵין צְרִיכִין שְׁבִירָה אוֹ הַגְעָלָה (דברי עצמו ותוספות פרק כל שעה (ל. ד״ה לשהיטו)). [ג]**וְדִין תַּעֲרֻבְתּוֹ כְּדִין שְׁאָר הַתַּעֲרוֹבוֹת, אֶלָּא שֶׁמַּה שֶּׁאוֹסֵר בִּשְׁאָר תַּעֲרוֹבוֹת פָּחוֹת מִשִּׁשִּׁים אוֹסֵר בְּחָמֵץ בְּמַשֶּׁהוּ, אֲבָל אִם בִּשְׁאָר תַּעֲרוֹבוֹת לֹא הָיָה צָרִיךְ שִׁשִּׁים אֶלָּא קְלִיפָה אוֹ נְטִילַת מָקוֹם, אַף בְּחָמֵץ כֵּן, שֶׁחַם בְּחַם (ה) בְּלֹא רֹטֶב (ו) דַּי (ה) בִּקְלִיפָה כִּשְׁאָר אִסּוּרִים, * וְכֵן אִם נָגַע כִּכַּר חָמֵץ בְּכִכַּר מַצָּה (ז) וּשְׁנֵיהֶם חַמִּין (ח) * וְאֵין שָׁם דָּבָר (ו) הַמְפַעְפְּעָן, לֹא אָסַר אֶלָּא מְקוֹם**

ג הָרַב הַמַּגִּיד בְּסוֹף פֶּרֶק ד׳ מֵהִלְכוֹת חָמֵץ וּמַצָּה (הי״ב) וְשֶׁכֵּן כָּתְבוּ הַמְפָרְשִׁים (עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ק״ה בְּסָעִיף ד׳ וה׳ שֶׁשָּׁם פֶּסֶק כְּדֵי נְטִילָה).

## בְּאֵר הֵיטֵב

שְׁאָר אִסּוּרִים, וְכֵן כָּתַב בִּתְשׁוּבַת מַשְׂאַת בִּנְיָמִין סִימָן ס״ט וְהוּבָא גַּם כֵּן בַּמָּגֵן אַבְרָהָם לְקַמָּן בְּסִימָן תס״ז סָעִיף קָטָן ל״ג, וּמִכָּל מָקוֹם לְמַעֲשֶׂה נִרְאֶה מִדִּבְרֵיהֶם שֶׁאֵין סוֹמְכִין עַל זֶה אֶלָּא אִם כֵּן דְּאִיכָּא עוֹד הַרְבֵּה צְדָדִים לְהָקֵל. חֹק יַעֲקֹב (סק״א). הָאֲרֵי״ז זַ״ל כָּתַב הַנִּזְהָר מִמַּשֶּׁהוּ חָמֵץ בְּפֶסַח מֻבְטָח לוֹ שֶׁלֹּא יֶחֱטָא כָּל הַשָּׁנָה: (ג) **בַּהֲנָאָה.** הַחֹק יַעֲקֹב (סק״ב) הֶעֱלָה דְּבִמְקוֹם הָפְסֵד מְרֻבֶּה אוֹ בִּשְׁעַת הַדְּחָק, הַמֵּקֵל לְהַתִּירוֹ בַּהֲנָאָה וּלְהַשְׁלִיךְ דְּמֵי הֲנָאַת הֶחָמֵץ שֶׁמְּעֹרָב בּוֹ לְיָם הַמֶּלַח לֹא הִפְסִיד כִּי יֵשׁ לוֹ עַל מַה לִּסְמֹךְ עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבַת חָכָם צְבִי סִימָן פ״ו. וְאִם נִתְעָרֵב מֵאִסּוּר שֶׁנֶּאֱסַר בְּמַשֶּׁהוּ בְּתַבְשִׁיל אַחַר דְּהָוֵי תְּרֵי מַשֶּׁהוּ, מַסִּיק הַטַּ״ז בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ״ב (ס״ק טז) שֶׁאִם נֶאֶסְרָה הַחֲתִיכָה בְּמַשֶּׁהוּ וְנָפְלָה לְקְדֵרָה אַחֶרֶת וְסִלְקוּהָ אֵין פְּלִיטָתָהּ אוֹסֶרֶת בְּמַשֶּׁהוּ דְּתְרֵי מַשֶּׁהוּ לֹא אָמְרִינַן, אֲבָל לַח בְּלַח שֶׁנִּתְעָרֵב בְּדֶרֶךְ זֶה נֶאֱסָר לְעוֹלָם בְּמַשֶּׁהוּ. וְעַיֵּן טַ״ז סִימָן תס״ז סָעִיף קָטָן י״ז. וּכְהַאי גַּוְנָא כָּתַב הַשַּׁ״ךְ עַצְמוֹ בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קל״ד סָעִיף קָטָן טַ״ז. וּבִנְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף (יו״ד סי׳ צב שם) הִשִּׂיג עַל הַטַּ״ז וְטָרַח לְתָרֵץ דִּבְרֵי עַצְמוֹ, וְאַלִּיָּה זוּטָא (סק״א) הִכְרִיעַ לְהָקֵל כַּטַּ״ז, וְעַיֵּן בְּעוֹלַת תָּמִיד (סק״א) וּבְמָגֵן אַבְרָהָם סִימָן תס״ז סָעִיף קָטָן י״ג מְבֹאָר שֶׁדַּעְתָּם עִקָּר לַהֲלָכָה כְּדַעַת הַשַּׁ״ךְ, וְכָתַב הַשַּׁ״ךְ בִּנְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף (שם בריש דבריו) שֶׁכֵּן נִתְפַּשֵּׁט הַהוֹרָאָה אֵצֶל כָּל בַּעֲלֵי הוֹרָאָה לְחֻמְרָא בִּתְרֵי מַשֶּׁהוּ. וְדַע בְּלַח בְּלַח אָסוּר תְּרֵי מַשֶּׁהוּ אֲפִלּוּ לְהַטַּ״ז כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי. [וּבְסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (סק״א) הוֹכִיחַ בִּרְאָיוֹת בְּרוּרוֹת וְהֶעֱלָה הֲלָכָה לְמַעֲשֶׂה בַּחֲתִיכָה שֶׁנֶּאֱסַר בְּמַשֶּׁהוּ שֶׁנָּפְלָה לְתַבְשִׁיל אַחַר שֶׁיֵּשׁ רֹב כְּנֶגְדּוֹ, כְּשֶׁמַּכִּירִין הַחֲתִיכָה יְסַלְקוּהָ, אֲבָל אִם אֵין מַכִּירוֹ הַכֹּל אָסוּר, וְכָף הַבָּלוּעַ בְּמַשֶּׁהוּ אוֹסֵר בְּמַשֶּׁהוּ]: (ג) **וְלִמְכֹּר.** עַיֵּן בְּשַׁ״ךְ יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן (קל״ו) [קל״ד (ס״ק יא)] דְּאָסוּר לִמְכֹּר לְאֵינוֹ יְהוּדִי חוּץ מִדְּמֵי אִסּוּר שֶׁבּוֹ כָּל שֶׁגּוּף הָאִסּוּר שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהֶם תַּבְשִׁיל שֶׁכֻּלָּהּ חָמֵץ. וּמֻתָּר לְכַתְּחִלָּה לְהַשְׁהוֹתָהּ עַד לְאַחַר פֶּסַח. (ה) **בִּקְלִיפָה.** לָאו דַּוְקָא, אֶלָּא כְּדֵי נְטִילָה כַּמְבֹאָר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ק״ה (סעיפים ד״ה), עַיֵּן סִימָן תס״א סָעִיף ה׳: (ו) **הַמְפַעְפְּעָן.** מַשְׁמַע דְּאִם יֵשׁ דָּבָר הַמְפַעְפְּעָן אֲפִלּוּ רַק דְּאוֹרַיְתָא עַצְמוֹ בְּלַח מְעֹרָב בְּתוֹכוֹ. חֹק יַעֲקֹב (סק״ג) עַיֵּן שָׁם: (ד) **שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל.** אֲפִלּוּ וְאִם נִתְעָרֵב כְּלִי חָמֵץ כָּתַב הַבַּ״ח (ס״ד) דְּאֵינוֹ בָּטֵל, דְּהָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין:

## שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

אַרְיֵה וְקוֹל שַׁחַל בְּאֶחָד שֶׁאַחַר הַפֶּסַח מָצָא בְּתַבְתּוֹ חָמֵץ שֶׁקּוֹרִין לְעַקִּי״ךְ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ אִם הֻנַּח שָׁם קֹדֶם פֶּסַח אוֹ אַחַר פֶּסַח כִּי שֶׁכַח אִם בָּדַק שָׁם אִם לָאו, וְהַמַּעֲשֶׂה הָיָה כ׳ אִיָּר, וְכָתַב שֶׁאַף אִם הוּא מְעֻפָּשׁ הַרְבֵּה מִכָּל מָקוֹם בָּזֶה שֶׁהוּא אַרְבָּעָה שְׁבוּעוֹת אַחַר הַפֶּסַח יֵשׁ לוֹמַר שֶׁנִּתְעַפֵּשׁ אַחַר כָּךְ, דְּמִסְתָּמָא בָּדַק בִּשְׁעַת בְּדִיקָה כָּל מְקוֹמוֹת שֶׁמַּכְנִיסִין בּוֹ חָמֵץ, וְדָמֵי לְמַה דְּאָמְרִינַן (ז.) שׁוּקֵי יְרוּשָׁלַיִם כו׳, וְגַם דְּסָפֵק דְּרַבָּנָן הוּא וּלְקֻלָּא עַיֵּן שָׁם:

**א [ב] בַּהֲנָאָה.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב, וְכָתַב בִּשְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק א׳ סִימָן כ״א, בִּשֵּׁל דָּגִים בְּמַחֲבַת שֶׁל חָמֵץ שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ יָמִים הַרְבֵּה, וְהַכַּף שֶׁהַגִּיס בּוֹ הַגִּיס תַּבְשִׁיל אַחַר, וּמִמֶּנּוּ נָתְנוּ קְצָת לְתַבְשִׁיל אַחַר, וְכָתַב שֶׁבְּסִפְרֵי חֹק יַעֲקֹב נָפַל טָעוּת בַּדְּפוּס מַה שֶּׁכָּתַב (סק״ה) בְּשֵׁם הַטַּ״ז (יו״ד סי׳ צב ס״ק טז) וְהַשַּׁ״ךְ (שם סי׳ קלד ס״ק טז) לְאִסּוּר, וּבֶאֱמֶת לֵיתָא אַךְ בִּנְקֻדּוֹת הַכֶּסֶף (שם סי׳ צב) אוֹסֵר וְכָתַב שֶׁכֵּן נִתְפַּשֵּׁט הוֹרָאָה, וְכֵן כָּתַב עוֹלַת שַׁבָּת (סק״א) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סי׳ תסז ס״ק יג), לָכֵן אֵין לְהָקֵל אֶלָּא אִם כֵּן יֵשׁ עוֹד צַד לְהָתֵּר, וּבְכָאן יֵשׁ צַד לְהָתֵּר בְּדִיעֲבַד אַחַר שְׁנֵי חֳדָשִׁים (וּמִשְׁמַע דְּאַף מַה שֶּׁנִּתְבַּשֵּׁל בַּמַּחֲבַת מֻתָּר בְּדִיעֲבַד), וּבִתְנַאי כָּפוּל שֶׁלֹּא יִהְיֶה דָּבָר הַמִּתְבַּשֵּׁל בּוֹ דָּבָר חָרִיף, וּמִזֶּה יֵשׁ לִלְמֹד הַמַּחְמִיר בְּכִסּוּי קְדֵרָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵינָהּ בַּת יוֹמָהּ, מִכָּל מָקוֹם אַחַר שְׁנֵי חֳדָשִׁים יֵשׁ לְהַתִּיר וּלְכַתְּחִלָּה בְּכָל הָאִסּוּרִים אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּכֵּלִים אַף שֶׁלֹּא נִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם שְׁנֵים הַרְבֵּה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בְּחָמֵץ עַיֵּן שָׁם: [ד] **שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב, וְעַיֵּן שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן ל״ה בִּכְלִי נְחֹשֶׁת. שֶׁנִּשְׁתַּמְּשׁוּ בָּהּ חָמֵץ בְּפֶסַח אִם יֵשׁ בָּהּ בָּלוּעַ מִכְּבָר מֻתָּר לְאַחַר הַפֶּסַח, וְאִם הוּא כְּלִי חָדָשׁ וְנִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּפֶסַח חָמֵץ בְּעַיִן וּבָלַע הַרְבֵּה, אוֹ אֲפִלּוּ מְעַט וְאֵין בְּאֹמֶד רֹב בַּתַּבְשִׁיל שֶׁמְּבַשְּׁלִין בּוֹ עַתָּה [כְּנֶגֶד] מַה שֶּׁנִּבְלַע בּוֹ, יֵשׁ לְהַחְמִיר, אֲבָל אִם יֵשׁ רֹב בַּתַּבְשִׁיל מֻתָּר, וְאֶפְשָׁר שֶׁאֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה יֵשׁ לְהָקֵל בִּכְהַאי גַּוְנָא שֶׁרוֹצֶה לְבַשֵּׁל עַתָּה תַּבְשִׁיל שֶׁיִּהְיֶה בּוֹ רֹב נֶגֶד הַבָּלוּעַ עַיֵּן שָׁם:

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּפֶסַח שָׁוֶה לִשְׁאָר אִסּוּרִין דִּבְשִׁשִּׁים [אַחֲרוֹנִים]: (ג) **וְלֹא סַגִּי וְכוּ׳.** לְאַפּוּקֵי מִדַּעַת הַפּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִים דְּסַגִּי שֶׁיַּשְׁלִיךְ דְּמֵי הֶחָמֵץ הַמְעֹרָב בּוֹ לַיָּם (וְהוּא כְּעֵין פִּדְיוֹן) וְאַחַר כָּךְ מֻתָּר לִמְכֹּר אוֹ לִתֵּן לְעַכּוּ״ם הַכֹּל, קָא מַשְׁמַע לָן (ג) דְּלֹא קַיְמָא לָן כֵּן לְמַעֲשֶׂה. וְדַע (ג) דְּהָאַחֲרוֹנִים כָּתְבוּ דְּבִמְקוֹם הָפְסֵד גָּדוֹל מְאֹד אֵין צָרִיךְ לִשְׂרֹף הַכֹּל, א]אֶלָּא יִמְכֹּר כֻּלּוֹ לְנָכְרִי חוּץ מִדְּמֵי אִסּוּר שֶׁבּוֹ, דְּכֵיוָן שֶׁאֵינוֹ לוֹקֵחַ דָּמִים בְּעַד הָאִסּוּר הַמְעֹרָב בּוֹ אִם כֵּן אֵין נֶהֱנֶה מִמֶּנּוּ, וְהוּא כְּדַעַת הַמְחַבֵּר בְּסִימָן תס״ז סָעִיף י׳. וְעַיֵּן שָׁם בְּסָעִיף ט׳ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לז) לְעִנְיַן אִם נִתְעָרֵב מְעַט מֵאוֹתָהּ קְדֵרָה שֶׁנֶּאֱסַר בְּמַשֶּׁהוּ, לְתוֹךְ קְדֵרָה אַחֶרֶת: (ד) **כֵּלִים שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל בָּהֶם.** אֲפִלּוּ (ג) בִּשְׁלוּ בָּהֶם בְּפֶסַח עַצְמוֹ חָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל הַרְבֵּה וְנִבְלְעוּ בָּהֶם, אֲפִלּוּ הָכִי מֻתָּרִים אַחַר הַפֶּסַח, שֶׁאָז כְּבָר אֵינָם בְּנֵי יוֹמָן, וְלֹא שַׁיָּךְ לְמִגְזַר הָכָא אַטּוּ בְּנֵי יוֹמָן, (ד) דְּאָז הַכֹּל מֻתָּר. וְרַק כְּשֶׁמַּשְׁהֶה אוֹתָם צָרִיךְ לְשַׁפְשֵׁף הֵיטֵב הֶחָמֵץ בְּעַיִן שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִכָּר בָּהֶם, וּמִשּׁוּם הַבָּלוּעַ אֵינוֹ עוֹבֵר בְּבַל יֵרָאֶה בְּמַה שֶּׁמַּשְׁהֶה אוֹתָם כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן תנ״א (ס״א): (ה) **בְּלֹא רֹטֶב.** דְּאִם הָיָה זֶה עִם רֹטֶב דִּשְׁאָר אִסּוּרִים בְּשִׁשִּׁים, הָכָא לְעִנְיַן חָמֵץ הוּא בְּמַשֶּׁהוּ: (ו) **דַּי בִּקְלִיפָה.** לָאו דַּוְקָא, דְּחַם בְּחַם בְּלֹא רֹטֶב דִּינוֹ כְּצָלִי וְקַיְמָא לָן דְּבָעֵי נְטִילָה [אַחֲרוֹנִים]: (ז) **וּשְׁנֵיהֶם חַמִּין.** שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בָּהֶם: (ח) **וְאֵין שָׁם וְכוּ׳.** לְאַפּוּקֵי שֶׁאִם יֵשׁ שָׁם דָּבָר הַמְפַעְפְּעָן, כְּגוֹן פַּשְׁטִי״ד מַצָּה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ שֻׁמָּן שֶׁנָּגְעָה בְּחָמֵץ, נֶאֶסְרָה כֻּלָּהּ, דְּאָזֵיל שַׁמְנוּנִית שֶׁל הֶתֵּר שֶׁבִּמְקוֹם מַגָּעוֹ

## בֵּאוּר הֲלָכָה

* **וְכֵן אִם נָגַע וְכוּ׳.** לִכְאוֹרָה אֵין לוֹ שׁוּם בֵּאוּר דְּהֵינוּ הַךְ, וּמָצָאתִי בְּסֵפֶר מַטֵּה יְהוּדָה (סק״א) שֶׁנִּדְחַק בָּזֶה וְכָתַב דְּאֶפְשָׁר לוֹמַר דְּכֵיוָן דְּבִשְׁאָר אִסּוּרִין בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן ק״ה (ס״ד) לֹא נִזְכַּר אֶלָּא נְגִיעָה דְּצָלִי, דְּיָרֵךְ שֶׁצְּלָאוֹ בְּגִידוֹ אוֹ בַּחֲתִיכָה שֶׁנִּצְלֵית עִם הָאִסּוּר, וְלֹא נִזְכַּר שָׁם הַחֹם דַּאֲפִיָּה, לְכָךְ כָּתַב וְכֵן אִם נָגַע כִּכַּר חָמֵץ וְכוּ׳, רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּרֵישָׁא חֹם דִּצְלִיָּה וְסֵיפָא חֹם דַּאֲפִיָּה דְּבִשְׁנֵיהֶם אֵינוֹ אוֹסֵר אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ בִּלְבָד. וְחֹם דִּצְלִיָּה דְּהָכָא הֵינוּ דְּלֵיכָא אֶלָּא נְגִיעָה בְּעָלְמָא, אֲבָל הַךְ דִּלְקַמָּן סִימָן תס״ז סָעִיף ט״ו דְּיֵשׁ שֶׁאוֹסְרִים אֶת כֻּלָּהּ מֵירֵי בִּצְלִיָּה עַל יְדֵי שְׁפוּד, שֶׁכְּשֶׁמְּהַפֵּךְ הַשְּׁפוּד מִתְפַּשֵּׁט הַטַּעַם בְּכֻלָּהּ וְכַמְבֹאָר שָׁם. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְלַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה דְּצָרִיךְ לוֹמַר וְלָכֵן׳:

* **וְאֵין שָׁם דָּבָר הַמְפַעְפְּעָן וְכוּ׳ בִּלְבַד. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ב׳ בְּסוֹפוֹ שֶׁכָּתַב דְּאָפוּי דִּינוֹ כְּצָלִי, וּמִיהוּ נִרְאֶה לִי דְּיֵשׁ לְהוֹרוֹת בָּזֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַמְ״א בִּמְלִיחָה בְּסִימָן תס״ז סָעִיף י״ד, דְּעַל כָּל פָּנִים לֹא עָדִיף צָלִי מִמְּלִיחָה, וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״ב) שֶׁכָּתַב דְּאַף עַל גַּב דְּשָׁתִיק כָּאן הָרַב עַל מַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר בְּאֵין מְפַעְפֵּעַ לֹא אָסַר אֶלָּא מְקוֹם מַגָּעוֹ, לֹא אוֹדֵי לֵהּ, אֶלָּא סָמַךְ אַתס״ז סָעִיף י״ד דִּמְלִיחָה אוֹסְרִין כָּל אוֹתָהּ חֲתִיכָה בְּעֶרֶב פֶּסַח בְּשִׁשִּׁים וּבְפֶסַח בְּמַשֶּׁהוּ, וּבֶאֱמֶת כֵּן הוּא דַּעַת הַבַּ״ח שָׁם בְּסִימָן תס״א (ס״ח). וּלְמַעֲשֶׂה יֵשׁ לְעַיֵּן, דְּהַפְּרִי חָדָשׁ לְקַמָּן בְּסִימָן תס״א (ס״ה) וְהַגְּרַ״ז בְּסִימָן זֶה (ס״ה) וְכֵן הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי בְּסִימָן תס״א (סק״ח) כֻּלָּם דַּעְתָּם לְהָקֵל כִּפְסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ, וְעַל כָּרְחָךְ דְּטַעֲמֵיהוּ דְּדַוְקָא שָׁם בִּמְלִיחָה דְּנִמְצָא הַחִטָּה עַל בָּשָׂר, דְּשַׁיָּךְ בָּהּ לִפְעָמִים**

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

**א (ג) וְהַחֹק יַעֲקֹב** (סק״ב) **כָּתַב דְּבִמְקוֹם הָפְסֵד מְרֻבֶּה מְאֹד הַמֵּקֵל לִסְמֹךְ עַל הֶתֵּר זֶה לֹא הִפְסִיד, וּמִשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים לֹא מַשְׁמַע כֵּן:** (ג) כֵּן מַשְׁמַע מִמַּטֵּה יְהוּדָה (סק״א) וּבֵית מֵאִיר וְהַגְּרַ״ז (ס״ב) וְכֵן הֵקֵל הַפְּרִי חָדָשׁ בִּפְשִׁיטוּת, **וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים** (א״א ריש הסי׳) **מַה שֶּׁכָּתַב בְּעִנְיָן זֶה לְהָקֵל בְּעֶרֶב פֶּסַח, וְכֵן לְעִנְיַן יָבֵשׁ בְּיָבֵשׁ בְּפֶסַח:** (ג) כֵּן כָּתְבוּ הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים: (ד) פְּרִי מְגָדִים (שם סק״א):

---

**ליקוטי דברי הרב: א]** בשו״ע הרב (סעיפים א-ב) כתב שיש להתיר בהפסד גדול מאוד רק כשאין ממשות חמץ בתערובת אלא טעם בלבד [וראה בסימן תס״ז סעיף י׳ במשנה ברורה ס״ק מ״א]. ויזהר למכור כל התערובת תיכף ומיד שנתערב בו החמץ, שאסור להשהותו בפסח [אלא אם כן הוא יום שמיני של פסח כמו שיתבאר בסימן תס״ז (ס״י)], שמא ישכח ויאכלנו. אבל אם יש בתערובות משהו ממשות חמץ והוא מעורב בו כעין תערובות לח בלח שהן נבללין יפה שאי אפשר להפרידן זה מזה כגון קמח מתבואה חמוצה שנתערב ונבלל עם קמח של תבואה שאינה חמוצה אסור למכור לנכרי כל התערובות אפילו חוץ מדמי איסור שבו וכו׳, לפי שלא התירו חכמים לעשות כן אלא בחמץ שנתערב יבש ביבש וכו׳, אבל כל שהאיסור מעורב בהיתר כעין תערובות לח בלח שאי אפשר להפרידן זה מזה לא התירו חכמים לעשות כן אלא צריך לבער כל התערובות מן העולם.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ד תּוֹסָפוֹת בַּעֲבוֹדָה זָרָה ס״ו (ע״ב ד״ה רבא) וְהָרֹא״ש בְּפֶרֶק ב׳ דִּפְסָחִים (סי׳ ה) וּשְׁאָרֵי פּוֹסְקִים.

**מַגָּעוֹ בִּלְבַד, לְפִי שֶׁאֵינוֹ מַבְלִיעַ יוֹתֵר.** הַגָּהּ: וּבְדִין (ז) רֵיחָא מִלְּתָא (ט) לְעִנְיַן תַּבְשִׁיל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חָמֵץ עִם שְׁאָר תַּבְשִׁילִין, (י) יֵשׁ מְקִלִּין (יא) בְּמָקוֹם דְּהָיָה מֻתָּר בִּשְׁאָר אִסּוּרִים (מרדכי פרק כל שעה (סי׳ תקע)), (יב) *וְיֵשׁ מַחְמִירִין דְּמַשֶּׁהוּ מִיהוּ אִיכָּא (הגהות סמ״ק (מצוה ריט הגהה ג) ותוס׳ דע״ז (סו: ד״ה רבא אמר)), (יג) וְדַוְקָא בְּמָקוֹם *שֶׁשַּׁיָּךְ בּוֹ רֵיחָא אֶלָּא דְּבִשְׁאָר אִסּוּרִים לָאו מִלְּתָא הִיא, כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ק״ח (סעיפים א-ג) בְּסִיַּעְתָּא דִּשְׁמַיָּא: **ב** *ד**חָמֵץ** (יד) **שֶׁנִּתְעָרֵב** (טו) **מִשֵּׁשׁ שָׁעוֹת** (וּלְמַעְלָה) **עַד הַלַּיְלָה, אֵינוֹ אוֹסֵר בְּמַשֶּׁהוּ,**

## בַּאֵר הֵיטֵב

הַהֶתֵּר שָׁמֵן אָמְרִינַן דְּאָזֵיל וּמְפַטֵּם לְהַכָּחוּשׁ בְּאִסּוּר מֵחֲמַת עַצְמוֹ, וְכֵן פָּסַק הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) לְהַחְמִיר [וּפְרִי חָדָשׁ בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ק״ה (ס״ק יט) חוֹלֵק מִסְּבָרָא דְּאֵין הַנֶּאֱסָר יָכוֹל לֶאֱסֹר אֶלָּא בְּמָקוֹם שֶׁאִסּוּר יָכוֹל לֵילֵךְ] בְּאִסּוּר מֵחֲמַת עַצְמוֹ, וְלָכֵן כָּתַב מַצּוֹת הַמְּשׁוּחִים בְּשֻׁמָּן וְנָגְעָה אַחַת מֵהֶן בַּחֲבָרְתָּהּ בְּמָקוֹם שֶׁנִּתְכַּפְּלָה וְנִתְחַמְּצָה, אוֹסֶרֶת לַחֲבָרְתָּהּ כֻּלָּהּ, וּמִיהוּ אִם נָגְעָה בַּצַּד הָאַחֵר בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא נִתְכַּפְּלָה שָׁרִי, דְּאֵין הָאִסּוּר בָּלוּעַ יוֹצֵא מֵחֲתִיכָה לַחֲתִיכָה בְּלֹא רֹטֶב אֲפִלּוּ הַהֶתֵּר שָׁמֵן. [וְאַף דִּכְהַאי גַּוְנָא הָוֵי אִסּוּר מֵחֲמַת עַצְמוֹ, מִכָּל מָקוֹם בְּמַצָּה כְּפוּלָה שֶׁאֵינָהּ אֶלָּא חֻמְרָא הִסְכִּים חֹק יַעֲקֹב (סק״ח) לְמָגֵן אַבְרָהָם] עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם. וְנִרְאֶה לִי דְּצָרִיךְ נְטִילָה, עַיֵּן חֹק יַעֲקֹב. אִם עָבַר וּבִשְּׁלוֹ בְּלֹא קְלִיפָה הֵיכָא דְּצָרִיךְ קְלִיפָה, כָּתַב בְּאֵלִיָּה זוּטָא (סק״ג) דִּלְפִי מַה דְּקַיְימָא לָן בִּשְׁאָר אִסּוּרִים צָרִיךְ שִׁשִּׁים נֶגֶד הַקְּלִיפָה, אִם כֵּן יֵשׁ לֶאֱסֹר בְּחָמֵץ בְּפֶסַח בְּמַשֶּׁהוּ. וְנִרְאֶה לִי דְּיֵשׁ לְהַתִּיר עַל כָּל פָּנִים בַּהֲנָאָה. חֹק יַעֲקֹב (סק״ט), וְעַיֵּן סִימָן תס״ז סָעִיף י״ד בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק לג): (ז) **רֵיחָא.** כָּתַב רַמָ״א בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ק״ח (ס״א) לְעִנְיַן הֲלָכָה, בִּמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה יֵשׁ לִסְמֹךְ אַדִּבְרֵי הַמְקִלִּין, וּמַשְׁמַע אֲפִלּוּ בְּתַנּוּר קָטָן וְסָתוּם לְגַמְרֵי, אֲבָל

## בֵּאוּר הֲלָכָה

שַׁמְנוּנִית, [וְגַם דְּאֵין אָנוּ יוֹדְעִין בְּאֵיזֶה מָקוֹם הָיָה הַנְּגִיעָה לְכָךְ מַחְמְרִינַן עַל אוֹתָהּ חֲתִיכָה], מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעִנְיָנֵנוּ בִּשְׁתֵּי כִּכָּרוֹת שֶׁלֹּא שַׁיָּךְ בָּהֶם שֵׁם שַׁמְנוּנִית כְּלָל אֵין לְהַחְמִיר. אָמְנָם דַּעַת הָאֵלִיָּה רַבָּה (שם ס״ק יג) כְּהַבַּ״ח, וְכֵן מָצָאתִי עוֹד אֵיזֶה אַחֲרוֹנִים שֶׁהֶעְתִּיקוּ דִּבְרֵי הַבַּ״ח, וְכָל זֶה הוּא רַק מִשּׁוּם חֻמְרָא דְחָמֵץ נוֹהֲגִין לְהַחְמִיר. **וְנִרְאֶה דְּבִמְקוֹם הֶפְסֵד יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל בָּזֶה,** אַחַר כָּךְ מָצָאתִי בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ק״ה בִּפְרִי מְגָדִים בְּשִׁפְתֵי דַעַת אוֹת ל״ח שֶׁמְּצַדֵּד גַּם כֵּן לְהָקֵל בִּמְקוֹם הֶפְסֵד בְּאִסּוּר כָּחוּשׁ כָּזֶה שֶׁאֵין בּוֹ שַׁמְנוּנִית כְּלָל:

* **וְיֵשׁ מַחְמִירִין וְכוּ׳. כָּתַב בְּסֵפֶר בֵּית מֵאִיר נִרְאֶה דְּאֵין לְהַחְמִיר אֶלָּא בְּמִידִי דְּלֹא שְׁכִיחַ כְּלָל, דְּהַיְנוּ לְמָשָׁל אִלּוּ נֶאֱפָה פַּת חָמֵץ בְּפֶסַח עִם בָּשָׂר שָׁמֵן בָּזֶה יֵשׁ לְהַחְמִיר,** מִשּׁוּם דִּנְהִי דְּלָאו מִלְּתָא הִיא מַשֶּׁהוּ מִיהוּ אִיכָּא, **אֲבָל בְּמַה דִּשְׁכִיחַ כְּמוֹ נִמְצָא חִטָּה בְּאֶחָד מִתַּבְשִׁילִין בַּתַּנּוּר, אֵין שׁוּם סְבָרָא לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ בְּתַנּוּר סָתוּם דְּשַׁיָּךְ בּוֹ רֵיחָא,** דְּזֶה גָּרַע מִתְּרֵי מַשֶּׁהוּ שֶׁדִּבְּרוּ הָאַחֲרוֹנִים, שֶׁהֲרֵי אֲפִלּוּ מִבָּשָׂר שָׁמֵן מַמָּשׁ אֵינוֹ [לְמַה דְּקַיְמָא לָן כְּלֵוִי (עו:)] אֶלָּא מַשֶּׁהוּ, וְזֶה הָרֵיחַ הַבָּא מִן הַחִטָּה שֶׁאַף אִם כָּל גּוּפוֹ נִתְעָרֵב אֵינוֹ אֶלָּא מַשֶּׁהוּ, וְשֶׁעַל יְדֵי רֵיחַ, וּלְדַעַת הַיְרוּשַׁלְמִי (תרומות פ״י ה״ב) וְהָרַמְבַּ״ן (עבודה זרה סו: ד״ה ויש מן הגאונים) לְלֵוִי בֶּאֱמֶת אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ אֵינוֹ, בְּוַדַּאי בְּכָזֶה כְּדַאי הַשְּׁאִלְתּוֹת לִסְמֹךְ וּלְהַתִּיר, **בִּפְרָט בִּמְקוֹם מְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב,** וְאֵין רְאָיָה מִתּוֹסָפוֹת (ע״ז שם ד״ה רבא אמר) שֶׁמַּחְמִירִין אֲפִלּוּ בְּחִטָּה, שֶׁהֵם פּוֹסְקִים כְּרַב דְּרֵיחָא מִלְּתָא הִיא וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם שֶׁהֶאֱרִיךְ בָּזֶה וּמַסִּיק כֵּן לְדִינָא:

* **שֶׁשַּׁיָּךְ בּוֹ רֵיחָא.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יג) בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ אֲבָל בְּדָבָר דְּלֹא שַׁיָּךְ בּוֹ שֵׁם רֵיחָא וְכוּ׳. **וּלְעִנְיַן בִּשּׁוּל, עַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם** (סק״ד) **שֶׁמַּסִּיק דְּהָא דְּמַחְמִיר הָרַב בְּיוֹרֶה דֵעָה** סִימָן ק״ח סָעִיף ב׳ בַּהֲגָ״הּ **בְּשֶׁהָיָה הַתַּנּוּר סָתוּם לְגַמְרֵי אַף בְּבִשּׁוּל [אִם לֹא בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה], דַּוְקָא בְּחַמִּין הַטְּמוּנִין לְשַׁבָּת, דְּכֵיוָן שֶׁשּׁוֹהִין זְמַן רַב בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר וְהַתַּנּוּר סָתוּם מִכָּל צַד רֵיחָן חָזָק וְדִינוֹ כְּצָלִי, אֲבָל בִּסְתָם בִּשּׁוּל אַף שֶׁשּׁוֹהִין שָׁעָה אוֹ שְׁתַּיִם אֵין לְהַחְמִיר.** וּלְעִנְיַן פֶּסַח עַיֵּן בְּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה:

**ב** * **חָמֵץ שֶׁנִּתְעָרֵב וְכוּ׳ כִּשְׁאָר אִסּוּרִין. מִדְּסָתַם הַמְחַבֵּר מַשְׁמַע דַּאֲפִלּוּ בְּמִינוֹ**

## מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּמְפַטֵּם אֶת טַעַם מַשֶּׁהוּ חָמֵץ הַנִּפְלָט, וְעַל יְדֵי כֵן מְפַעְפֵּעַ טַעַם מַשֶּׁהוּ זֶה וּמִתְפַּשֵּׁט בְּכָל הַהֶתֵּר, כְּמוֹ שֶׁהוּא דֶּרֶךְ כָּל דָּבָר שָׁמֵן לְפַעְפֵּעַ וּלְהִתְפַּשֵּׁט בְּעֵת שֶׁהוּא חַם. וְאִם נָגְעוּ מַצּוֹת אֲחֵרוֹת בְּזוֹ שֶׁנֶּאֶסְרָה, יֵשׁ לְהַתִּירָם עַל יְדֵי קְלִיפָה אוֹ שֶׁיִּמְכְּרֵם לְנָכְרִי [אַחֲרוֹנִים]: (ט) **לְעִנְיַן תַּבְשִׁיל וְכוּ׳.** אֵין הַלָּשׁוֹן מְדֻקְדָּק כָּל כָּךְ דִּבְתַבְשִׁיל (ה) בִּקְדֵרָה לֹא שַׁיָּךְ בּוֹ רֵיחָא כִּמְבֹאָר בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ק״ח (ס״ב), אֶלָּא הַכַּוָּנָה בְּצָלִי, וּכְגוֹן שֶׁהָיָה צָלִי שָׁמֵן בַּתַּנּוּר וְכִכָּר שֶׁל חָמֵץ, דְּאָזֵיל הַאי שָׁמֵן וּמְפַטֵּם לַכִּכָּר, וַהֲדַר הַאי כִּכָּר וְנוֹתֵן רֵיחַ שֶׁל חָמֵץ בַּצָּלִי: (י) **יֵשׁ מְקִלִּין וְכוּ׳.** דְּאַף שֶׁחָמֵץ בְּפֶסַח בְּמַשֶּׁהוּ, הַיְנוּ בְּנִבְלָע מַמָּשׁוּת הָאִסּוּר וְלֹא רֵיחַ בְּעָלְמָא, דִּלְעִנְיַן זֶה לֹא חֲמִירָא חָמֵץ מִשְּׁאָר אִסּוּרִים: (יא) **בְּמָקוֹם דְּהָיָה מֻתָּר.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בְּדָבָר שֶׁקַּיְמָא לָן בְּעָלְמָא רֵיחָא לָאו מִלְּתָא בְּדִיעֲבַד, הוּא הַדִּין לְעִנְיַן חָמֵץ לֹא חֲמִירָא טְפֵי, וּלְאַפּוּקֵי בְּמַה דְּמַחְמְרִינַן בְּעָלְמָא כְּגוֹן בְּאִם הָיָה (ו) הַהֶתֵּר דָּבָר חָרִיף (ז) שֶׁשּׁוֹאֵב הָאִסּוּר בְּקִרְבּוֹ, וְכָל שֶׁכֵּן הָכָא לְעִנְיַן פֶּסַח: (יב) **וְיֵשׁ מַחְמִירִין דְּמַשֶּׁהוּ וְכוּ׳.** וְאָסוּר אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד: (יג) **וְדַוְקָא בְּמָקוֹם וְכוּ׳.** הַיְנוּ שֶׁהָיָה הַתַּנּוּר קָטָן וְסָתוּם וְהֶחָמֵץ וְהַמַּצָּה שְׁנֵיהֶם מְגֻלִּין בְּתוֹךְ הַתַּנּוּר, דְּבִכְגוֹן זֶה קַיְמָא לָן בְּעָלְמָא דִּבְדִיעֲבַד רֵיחָא לָאו מִלְּתָא הִיא וּלְכַתְּחִלָּה אָסוּר לַעֲשׂוֹת כֵּן וְכַמְבֹאָר בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ק״ח (ס״א) עַיֵּן שָׁם, וְלָכֵן בְּחָמֵץ דַּחֲמִירָא טְפֵי סְבִירָא לֵיהּ לְהַאי סְבָרָא בַּתְרָא דְּיֵשׁ לֶאֱסֹר אֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד, דִּלְגַבֵּי חָמֵץ רֵיחָא מִלְּתָא הִיא, אֲבָל בְּדָבָר דְּלֹא שַׁיָּךְ בּוֹ שֵׁם רֵיחָא וַאֲפִלּוּ לְכַתְּחִלָּה מֻתָּר בְּעָלְמָא, כְּגוֹן שֶׁהָיָה הַתַּנּוּר גָּדוֹל (ח) וּפָתוּחַ אוֹ שֶׁאֶחָד מֵהֶן מִן שְׁתֵּיהֶם הָיָה מְכֻסֶּה, בָּזֶה גַּם בְּחָמֵץ אֵין לְהַחְמִיר. וּלְעִנְיַן הֲלָכָה כְּבָר כָּתַב הָרַב בְּיוֹרֶה דֵעָה שָׁם דְּבִמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה יֵשׁ לִסְמֹךְ אַסְּבָרָא רִאשׁוֹנָה דְּגַם בְּחָמֵץ רֵיחָא לָאו מִלְּתָא הִיא. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) דְּהָרַב לֹא הִתִּיר אֶלָּא בְּשֶׁהָיָה הַתַּנּוּר הַקָּטָן עַל כָּל פָּנִים פָּתוּחַ קְצָת בְּמָקוֹם שֶׁהֶעָשָׁן יוֹצֵא, אֲבָל בְּסָתוּם לְגַמְרֵי לֹא מְקִלִּינַן בְּחָמֵץ אֲפִלּוּ בִּמְקוֹם הֶפְסֵד, וְכֵן דַּעַת הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ז). וְהוֹסִיף הַמָּגֵן אַבְרָהָם עוֹד דְּחַמִּין הַטְּמוּנִין לְשַׁבָּת (שֶׁקּוֹרִין צָ׳אלִינְ״ט) אַף עַל פִּי שֶׁמְּבַשְּׁלִין אוֹתָם בִּקְדֵרָה, כֵּיוָן שֶׁשּׁוֹהִין שָׁם זְמַן רַב וְהַתַּנּוּר סָתוּם מִכָּל צְדָדָיו, רֵיחָן חָזָק וְדִינָן כְּצָלִי, וּמִמֵּילָא אַף בְּהֶפְסֵד מְרֻבֶּה אָסוּר בְּחָמֵץ לְדַעְתּוֹ וְכַנַּ״ל. (ט) אֲבָל רֹב הָאַחֲרוֹנִים הִסְכִּימוּ דִּבְהֶפְסֵד מְרֻבֶּה אוֹ בִּשְׁעַת הַדְּחָק כְּגוֹן לְצֹרֶךְ שִׂמְחַת יוֹם טוֹב יֵשׁ לְהָקֵל בְּדִיעֲבַד בְּצָלִי אֲפִלּוּ בְּקָטָן וְסָתוּם לְגַמְרֵי וּכְמוֹ בִּשְׁאָר אִסּוּרִים, וְכָל שֶׁכֵּן בְּחַמִּין הַטְּמוּנִין לְשַׁבָּת דְּיֵשׁ לְהָקֵל בִּמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה וְכַנַּ״ל. וְהַדַּף שֶׁסּוֹתְמִין בּוֹ הַתַּנּוּר לְכַתְּחִלָּה יֵשׁ לִקַּח חֲדָשָׁה, וּבְדִיעֲבַד אִם סָתְמוּ הַתַּנּוּר בִּישָׁנָה אֲפִלּוּ לֹא הֵדִיחוּ אוֹתָהּ אֵינָהּ אוֹסֶרֶת [אַחֲרוֹנִים]: **ב** (יד) **שֶׁנִּתְעָרֵב וְכוּ׳.** וְאִם עֵרְבוֹ (י) בְּמֵזִיד, כְּגוֹן שֶׁצָּרִיךְ הַדָּבָר לַעֲשׂוֹתוֹ וּלְתַקְּנוֹ עִם חָמֵץ, כְּגוֹן מוּרְיָס (פֵּרוּשׁ שֻׁמַּן דָּגִים) שֶׁמְּשִׂימִין בּוֹ לֶחֶם קָלוּי, אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שִׁשִּׁים כְּנֶגֶד הַלֶּחֶם אָסוּר, וְחַיָּב לְבַעֲרוֹ מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים קֹדֶם הַפֶּסַח, (יא) וְאִם לֹא בִּעֲרוֹ וְעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁאָסוּר בַּהֲנָאָה אֶלָּא אִם כֵּן מוֹכֵר לַנָּכְרִי חוּץ מִדְּמֵי אִסּוּר שֶׁבּוֹ: (טו) **מִשֵּׁשׁ שָׁעוֹת וּלְמַעְלָה וְכוּ׳.** אַף עַל גַּב דְּלוֹקִין עָלָיו בַּזְּמַן הַהוּא

## שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ס) וְאֶפְשָׁר דְּהַכַּוָּנָה שֶׁלֹּא בִּמְקוֹם הֶפְסֵד מְרֻבֶּה דְּדַעַת רַמָ״א שָׁם בְּסָעִיף ב׳ לְהַחְמִיר אֲפִלּוּ בְּבִשּׁוּל, אֲבָל בֶּאֱמֶת דִּבְרֵי רַמָ״א שָׁם קָאֵי רַק לְהַיֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁהוּבָא בָּרַמָ״א סָעִיף א׳ בַּהֲגָ״הּ דְּאֵין לְהַתִּיר בְּדִיעֲבַד בְּצָלִי רַק בְּפָתוּחַ קְצָת וְלֹא בְּסָתוּם לְגַמְרֵי, וּבָא הָרַמָ״א שָׁם בְּסָעִיף ב׳ לוֹמַר דְּגַם בְּבִשּׁוּל יֵשׁ לְהַחְמִיר בְּסָתוּם לְגַמְרֵי לְדַעָה זוֹ, אֲבָל אָמְנָם גַּם בְּצָלִי הִיא דַּעַת יְחִידָאָה וְכָל הַפּוֹסְקִים שֶׁפּוֹסְקִין כְּלֵוִי (עו:) דְּרֵיחָא לָאו מִלְּתָא הִיא פְּלִיגִי עַל זֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א, וְעַל כֵּן דֹּחַק לוֹמַר דְּהָרַמָ״א בְּעִנְיָנֵנוּ יִהְיֶה קָאֵי לְדַעָה זוֹ, וּבִפְרָט לְפִי מַה דְּמַסִּיק הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ד) דְּכַוָּנַת הָרַמָ״א שָׁם לְהַחְמִיר רַק בְּחַמִּין הַטְּמוּנִין לְשַׁבָּת וְלֹא בִּסְתָם תַּבְשִׁילִין: (ו) **רַמָ״א בְּיוֹרֶה דֵעָה שָׁם** (ס״א) **פָּסַק דְּהוּא הַדִּין אִם הָאִסּוּר הָיָה דָּבָר חָרִיף, וְכֵן הֶעְתִּיקוּ הָאֵלִיָּה רַבָּה** (סק״ז) **וְהַגְּרַ״ז** (סי״א), **וְדַעַת הַחֹק יַעֲקֹב** (סק״י) **וְכֵן הַמְּקוֹר חַיִּים** (חי׳ סק״ו) **דַּוְקָא בְּאִם הַהֶתֵּר הוּא דָּבָר חָרִיף. וְדָבָר חָרִיף מִקְּרֵי כְּשֶׁרֹב הַתַּבְשִׁיל הוּא חָרִיף. בָּארש״ט מִקְּרֵי דָּבָר חָרִיף** [אַחֲרוֹנִים]: (ז) **וּבָזֶה אֲפִלּוּ כְּשֶׁהַתַּנּוּר גָּדוֹל וּפָתוּחַ אָסוּר** [אַחֲרוֹנִים]: (ח) **רְצוֹנוֹ לוֹמַר פָּתוּחַ לְגַמְרֵי כְּכִירָה דְּבָזֶה לְכֻלֵּי עָלְמָא שָׁרִי אַף לְכַתְּחִלָּה,** עַיֵּן שָׁם בְּסִימָן ק״ח בַּשַּׁ״ךְ סָעִיף קָטָן ג׳ וּבָאַחֲרוֹנִים שָׁם: (ט) חֹק יַעֲקֹב (סק״י) וּכְרֵתִי וּפְלֵתִי בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ק״ח (פלתי סק״ז) וּמְקוֹר חַיִּים (חי׳ סק״ו) וְחֶמֶד מֹשֶׁה (סק״ה) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק״ג) וְהַגְּרַ״ז (ס״י) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קכא סי״ח) וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַטַּ״ז (סק״ג): **ב** (י) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה ודוקא) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב ה ח״ה), **וּמַשְׁמַע שָׁם דַּאֲפִלּוּ אִם עָשָׂה זֶה קֹדֶם עֶרֶב פֶּסַח:** (יא) שָׁם וְהוּבָא דְּבָרָיו בַּמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן תמ״ב סָעִיף קָטָן א׳ בְּסוֹפוֹ, וְשֶׁלֹּא יִקְשֶׁה זֶה עַל הַכְּלָל שֶׁכָּתַבְנוּ בְּרֵישׁ סִימָן תמ״ב (משנ״ב סק״א) דְּכָל דָּבָר שֶׁאֵין עוֹבְרִים עָלָיו בְּבַל יֵרָאֶה מִן הַתּוֹרָה מֻתָּר אַחַר הַפֶּסַח בְּדִיעֲבַד, עַיֵּן בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ הַגְּרַ״ז בְּסִימָן תמ״ב סָעִיף קָטָן ו׳:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah